

7-sinf. BSB-5 (variant 1)

____-sonli umumta'lim maktabi ____-sinf o'quvchisi

AMALIY MASHG'ULOT. UMURTQALILARNING QON AYLANISH SISTEMASINI MODELLASHTIRISH VA TAQQOSLASH

Maqsad: baliq, baqa, kaptar misolida qon aylanish sistemasi organlari tuzilishini va qon aylanish doirasini modellashtirish va taqqoslash.

Moddalar transporti hayvonlarning qon aylanish sistemasi orqali ta'minlanadi.

Bizga kerak: qaychi, qalam, ruchka, 0,5 l banka, shar, ikkita naycha, qizil bo'yoq.

Xavfsizlik qoidalari:

Ishni bajarish tartibi:

1. Amfibiya va reptiliyaning qon aylanish sistemasini taqqoslang.
2. Yurak modelini yasang.
 - a) 0,5 litrli bankaning yarmigacha suv solib, qizil bo'yoq qo'shing;
 - b) sharning kengaygan qismini kesib oling;
 - c) kesilgan shar bilan banka og'zini yoping, chetini rezinka yordamida mahkamlang;
 - d) shardan ikkita teshik ochib naychani joylashtiring;
 - e) bankani katta idishga qo'ying;
 - f) sharning o'rta qismi bosilganda, qonning naychadan otilib chiqishini

Ma'lumotlarni tahlil qiling.

№	Ma'lumot	Ha / Yo'q
1	Baliq yuragida venoz qon oqadi	
2	Baqaning qon aylanish sistemasi yurak qorinchasidan boshlanadi	
3	Amfibiya va reptiliyaning qon aylanish sistemasi o'xshash	
4	Qon aylanish sistemasi qanday ishlashiga ko'ra hayvonlar sovuqqonli yoki issiqqonli bo'ladi	
5	Sutemizuvchilarda yurakning chap tomonida arterial qon, o'ng tomonida venoz qon oqadi	
6	Qushlarning kichik qon aylanish doirasi chap qorinchadan boshlanib, o'ng bo'lmachada tugallanadi	

Muhokama qiling va xulosa chiqaring.

Berilgan qon aylanish sistemasiga doir jadvalni to'ldiring

No	Qon aylanish sistemasini	Umurtqalilar sinfi nomi, yurak tuzilishi haqida ma'lumot bering
1		
2		
3		
4		

Baholash mezonlari.

№	Amaliy mashg'ulotini baholash mezonlari	Maksimal ball																																				
1	Amaliy mashg'uloti maqsadini to'g'ri va mustaqil ravishda belgilay olish	1																																				
2	Amaliy mashg'uloti yuzasidan nazariy bilimlarni qo'llay olishi	1																																				
3	Zarur jihozlarni oqilona tanlash, tayyorlash va jihozlardan mustaqil foydalana olish	1																																				
4	Amaliy mashg'uloti borishining izchilligiga rioya qilish	1																																				
5	Olgan bilimlaringiz asosida quyidagi topshiriqlarni bajaring. 1. <table border="1"> <thead> <tr> <th>№</th><th>Ma'lumot</th><th>Ha / Yo'q</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td><td>Baliq yuragida venoz qon oqadi</td><td></td></tr> <tr> <td>2</td><td>Baqaning qon aylanish sistemasi yurak qorinchasidan boshlanadi</td><td></td></tr> <tr> <td>3</td><td>Amfibiya va reptiliyaning qon aylanish sistemasi o'xshash</td><td></td></tr> <tr> <td>4</td><td>Qon aylanish sistemasi qanday ishlashiga ko'ra hayvonlar sovuqqonli yoki issiqqonli bo'ladi</td><td></td></tr> <tr> <td>5</td><td>Sutemizuvchilarda yurakning chap tomonida arterial qon, o'ng tomonida venoz qon oqadi</td><td></td></tr> <tr> <td>6</td><td>Qushlarning kichik qon aylanish doirasi chap qorinchadan boshlanib, o'ng bo'lmachada tugallanadi</td><td></td></tr> </tbody> </table> 2. <table border="1"> <thead> <tr> <th>№</th><th>Qon aylanish sistemasi</th><th>Umurtqalilar sinfi nomi, yurak tuzilishi haqida ma'lumot bering</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td><td></td><td>Sudralib yuruvchilar sinfi, 3 kamerali yurak, 2 ta qon aylanish sistemasi</td></tr> <tr> <td>2</td><td></td><td>Baliqlar sinfi, 2 kamerali yurak, bitta qon aylanish sistemasi</td></tr> <tr> <td>3</td><td></td><td>Qushlar sinfi, 4 kamerali yurak, 2 ta qon aylanish sistemasi</td></tr> <tr> <td>4</td><td></td><td>Suvda va quruqlikda yashovchilar sinfi, 3 kamerali yurak, 2 ta qon aylanish sistemasi</td></tr> </tbody> </table>	№	Ma'lumot	Ha / Yo'q	1	Baliq yuragida venoz qon oqadi		2	Baqaning qon aylanish sistemasi yurak qorinchasidan boshlanadi		3	Amfibiya va reptiliyaning qon aylanish sistemasi o'xshash		4	Qon aylanish sistemasi qanday ishlashiga ko'ra hayvonlar sovuqqonli yoki issiqqonli bo'ladi		5	Sutemizuvchilarda yurakning chap tomonida arterial qon, o'ng tomonida venoz qon oqadi		6	Qushlarning kichik qon aylanish doirasi chap qorinchadan boshlanib, o'ng bo'lmachada tugallanadi		№	Qon aylanish sistemasi	Umurtqalilar sinfi nomi, yurak tuzilishi haqida ma'lumot bering	1		Sudralib yuruvchilar sinfi, 3 kamerali yurak, 2 ta qon aylanish sistemasi	2		Baliqlar sinfi, 2 kamerali yurak, bitta qon aylanish sistemasi	3		Qushlar sinfi, 4 kamerali yurak, 2 ta qon aylanish sistemasi	4		Suvda va quruqlikda yashovchilar sinfi, 3 kamerali yurak, 2 ta qon aylanish sistemasi	5
№	Ma'lumot	Ha / Yo'q																																				
1	Baliq yuragida venoz qon oqadi																																					
2	Baqaning qon aylanish sistemasi yurak qorinchasidan boshlanadi																																					
3	Amfibiya va reptiliyaning qon aylanish sistemasi o'xshash																																					
4	Qon aylanish sistemasi qanday ishlashiga ko'ra hayvonlar sovuqqonli yoki issiqqonli bo'ladi																																					
5	Sutemizuvchilarda yurakning chap tomonida arterial qon, o'ng tomonida venoz qon oqadi																																					
6	Qushlarning kichik qon aylanish doirasi chap qorinchadan boshlanib, o'ng bo'lmachada tugallanadi																																					
№	Qon aylanish sistemasi	Umurtqalilar sinfi nomi, yurak tuzilishi haqida ma'lumot bering																																				
1		Sudralib yuruvchilar sinfi, 3 kamerali yurak, 2 ta qon aylanish sistemasi																																				
2		Baliqlar sinfi, 2 kamerali yurak, bitta qon aylanish sistemasi																																				
3		Qushlar sinfi, 4 kamerali yurak, 2 ta qon aylanish sistemasi																																				
4		Suvda va quruqlikda yashovchilar sinfi, 3 kamerali yurak, 2 ta qon aylanish sistemasi																																				
6	Xulosalarning to'g'ri shakllantirilganligi	1																																				

Jami	10 ball
------	---------